

Poročilo o izobraževanju: informacijski viri

Jaka Čop

20. december 2024

Dne 27. novembra 2024 sem se udeležil izobraževanja o informacijskih virih z naslovom: *Iskanje znanstvene literature s pomočjo portala mEga iskalnik NUK v Akademski digitalni zbirki (COBISS+)*. Izobraževanje je potekalo „na daljavo“, preko okolja Zoom. Organiziral ga je NUK.

Najprej smo na hitro osvežili naše znanje o tem, kaj je ADZ (Akademska digitalna zbirka) – skupni začetni portal za iskanje in pridobivanje informacij ter obveščanje. Med pobudniki pa so tudi: CTK, UKM, Univerza na Primorskem in IZUM. Del Akademske digitalne zbirke je tudi NUK-ov mEga iskalnik, ki nam kot članom omogoča iskanje po številnih zbirkah (zbirkah v konzorcijskem zakupu NUK-a ali prostem dostopu). Ne ponuja pa popolnoma enovitega iskanja – nekateri založniki tega namreč ne dovoljujejo. Iskanje je možno na tri „načine“, ki jih že (dobro) poznamo: osnovno, izbirno in ukazno. Po zaključeni poizvedbi nam iskalnik omogoča upravljati s temi rezultati. Lahko jih označimo (in shranimo), omejimo s pomočjo fasete, izvozimo v npr. Excel, si ustvarimo opozorila... Na tem mestu se mi zdi, da moram omeniti odličnost sistema COBISS, saj lahko preko njega dostopamo do vseh slovenskih baz podatkov, tudi do ADZ-ja je najlažja pot preko COBISS-a. Hkrati nam COBISS ponuja, poleg že prej omenjenih, še številne izjemno uporabne funkcije: povezava vseh knjižnic in omogočanje medknjižnične izposoje, zgodovina iskanja, Moja polica (kamor lahko v različne skupine shranjujemo določene rezultate iskanja), izvažanje citatov (ne popolnoma pravilno!), in še veliko drugih.

Po tem kratkem teoretičnem uvodu je bilo nadaljevanje predavanja povsem praktično. Začeli smo z osnovnim iskanjem in ponovili, da je pri takem iskanju privzeti operator IN. Če najdemo recenzirane rezultate, ki so vključeni v WoS ali SCOPUS, dobimo ob njih tudi povezavo (ali vsaj izpisano število citatov). Tudi v sklopu osnovnega iskanja lahko v iskalni poizvedbi že „računamo“: namesto IN NE, lahko uporabimo nadomestni znak minus (–). Še dva razmeroma pomembna nadomestna znaka pa sta: ?, * in ju uporabljamo za krajsanje oz. zamenjavo enega samega znaka z vprašajem.

Za večino uporabnikov je verjetno najbolj primerno izbirno iskanje. Tu se nam že takoj pojavijo izbirna „okna“, v katerih lahko takoj in jasno nastavimo, po čem bomo iskali (npr. ključnih besedah, naslovu ali avtorju). Takoj imamo tudi možnosti dodatnega omejevanja, kar pa je priporočljivo le, če smo prepričani, da bomo drugače našli preveč virov ali pa iščemo nekaj točno določenega.

V ukaznem iskanju pa iščemo po sintaksi. Tu si moramo (vsaj sprva) pomagati s „slovarčkom“ pojmov, po katerih sploh lahko iščemo, pa tudi morda, kaj pomenijo (npr. TI = title). Zakaj ukazno iskanje namesto izbirnega? Ker je mnogo lažje kombinirati več logičnih operatorjev – ključna je uporaba oklepajev (vrstni red izvajanja operacij je sicer: IN NE, IN, ALI; toda z uporabo oklepajev se bomo veliko težje zmotili).

Predavana tematika se je resda nekoliko pokrivala s tisto, ki smo jo delno že slišali na obisku v NUK-u. Toda predavanje je bilo kljub temu zelo poučno, saj se v NUK-u nismo tako zelo posvetili različnim metodam iskanja. Oktobra pa smo prav tako imeli bistveno manj znanja o raznolikih informacijskih virih in raznoraznih možnostih iskanja, kot ga imamo danes, in prav zato mislim, da sem iz izobraževanja tako odnesel še več, kot če bi nanj šel brez predznanja.

Narodna in univerzitetna knjižnica
National and University Library

POTRDILO

o udeležbi na izobraževanju

**Iskanje znanstvene literature s pomočjo portala mEga iskalnik NUK v
Akademski digitalni zbirki (COBISS+)**

27. 11. 2024 (2 uri)

Jaka Čop

mag. Marijan Rupert
v. d. ravnatelja

Ljubljana, 27. 11. 2024

Potrdilo o udležbi na izobraževnaju.